

8. ПЛАН И ПРОГРАМА ЗА СПЕЦИЈАЛИЗАЦИЈАТА ПО МАКСИЛОФАЦИЈАЛНА ХИРУРГИЈА

1. Општа хирургија

Турнусот опфаќа запознавање со: начин на водење на медицинска документација, основни хематолошки и други иследувања, принципи на асепса и антисепса, крвање, искарварување, шок, начини на надоместок на течности, инфекции во хирургијата и начини на нивно лекување.

- трауматологија: дијагностика и начини на имобилизирање на скршеници, совладување на општите хируршки техники, оперативен третман на скршеници, со акцент на лекување на лицево-влични повреди во состав на политраума.

При престој на трауматологија специјализантот се запознава со ургентните состојби при трауматски повреди, интубација, пласирање на интравенска терапија, поставување на имобилизација и обработка на хируршка рана. Во тек на турнусот се запознава со методи на екстензија, пункција на зглобови, дијагностичка артроскопија, згрижување на повреди на меки ткива од тип на големи рани, дефекти на кожа, повреди на мускули, тетиви, крвни садови и нерви. Кандидатот се учи да ги применува методите на репозиција и имобилизација на коскени фрактури со посебен осврт кон остеосинтетски методи.

	вид на операцијата	присуство на операции
1	Скршеници на долги коски	10

- Евидентирани и парафирани од ментор во специјализантска книшка.

- неурохирургија: анатомски особености на черепот и мозочните структури, краниоцеребрални повреди, здружени краниоцеребрални и лицево-влични повреди, патологија на кранијални нерви, дијагностички методи компјутеризирана томографија и магнетна резонанца, ангиографија. За време на престојот на неурохирургија специјализантот се запознава со краниофацијалниот пристап за оперативни зафати на тумори во средниот дел на базата на черепот и трауматски повреди во пределот на главата кои заеднички се решаваат со мултидисциплинарен пристап.

	вид на операцијата	присуство на операции
1	Кранијални трауми	3
2	Кранијални тумори	2

- Евидентирани и парафирани од ментор во специјализантска книшка.

- торакална хирургија: анатомски особености, принципи на дијагностика и третман на патолошки состојби во пределот на градниот кош, патологија на тироидната жлезда, основни техники во васкуларната хирургија.

При престој на торакална хирургија специјализантот се запознава со ургентните состојби при трауматски повреди, пласирање на торакални дренажи, поставување на имобилизација и обработка на хируршка рана. Кандидатот се запознава и со големи флапови и вакуларна хирургија при решавање на метастаски тумори во вратна регија.

	вид на операцијата	присуство на операции
1	Торакална дренажа	3
2	Траума на торакс	3
3	Васкуларни хируршки интервенции	5

- Евидентирани и парафирани од ментор во специјализантска книшка.

- анестезија: основни принципи на локална, регионална и општа анестезија. Анестетички средства, аналгетици, миорелаксанти. Кардиопулмонална и церебрална реанимација, акутен срцев застој и респираторен арест, методи на лекување на наведените состојби, периоперативна и постоперативна грижа за хируршкиот пациент.

Принципи на дијагностика и терапија на инфективни заболувања кои се манифестираат во пределот на главата и вратот, антибиотска терапија, сепса, компликации од акутни одонтогени инфекции.

При престој на анестезиологија специјализантот се запознава со ургентните состојби при трауматски повреди, интубација, пласирање на интравенска терапија и анестезиолошки постоперативен третман на болни со посебен осврт кон тешки трауми.

2. Пластична и реконструктивна хирургија

Принципи на дијагностика и планирање на хируршки зафати во пределот на главата и вратот. Слободни трансплантати : кожа, рскавица, коска, масно ткиво, нерв. Локални и оддалечени резени, кожни, мускулни, миокутани, слободни микроваскуларни резени. Реконструктивни интервенции на лицето: нос, ушни школки, усни. Изгореници и смрзнатини, принципи на лекување. Вродени расцепи на усни и непце.

За време на престојот на пластична хирургија специјализантот се запознава со хируршка обработка на рана, изгореници, инфекции со методи на ексцизија и секвестротомиа, фасцитомиа и ампутација. Кандидатот следи оперативни зафати на помали и поголеми туморски промени со реконструктивни зафати и разни видови на флап интервенции.

	вид на операција	асистенции
1	Естетски интервенциина глава и врат	5
2	Меланоми	5
3	Интервенции со земање на слободни кожни трансплантати	5
4	Интервенции со подигање на локални резени	3

- Евидентирани и парафирани од ментор во специјализантска книшка.

3. Оториноларингологија

Ургентни состојни во оториноларингологија, епистакса, страни тела во дишните патишта, индикации, техники и начини за изведување на трахеотомија, коникотомија. Наични за евалуација на нос, параназални шуплини, оро, назо и хипофаринкс, патолошки состојби и хируршки принципи во лекувањето на истите во наведените локалитети.

За време на престојот на оториноларингологија специјализантот се запознава со пристап за оперативни зафати на бенигни и малигни тумори во орофаринксот, операции во ларинкс и тотална ларингектомиа и дисекции во вратна регија и трауматски повреди во пределот на главата кои заеднички се решаваат со мултидисциплинарен пристап.

	вид на интервенции	присуство на интервенциите
1	Интервенции на параназални синуси	5
2	Тумори на орофарингс, хируршки третман	5
3	Ринопластика	3
4	Ендоскопија	3
5	Страни тела, епистакса	2

- Евидентирани и парафирани од ментор во специјализантска книшка.

4. Онкологија

Пристап кон пациент со малигна неоплазма. Дијагностички методи и принципи при евалуација на пациенти со неоплазми. Методи на лекување, хемотерапија, радиотерапија, имуномодулација. Конкретни терапевтски протоколи при лекување на пациенти со малигни неоплазми во пределот на главата и вратот, орален карцином, саливарни неоплазми, мелигни меланом, лимфоми.

За време на престојот на онкологија специјализантот се запознава со радиолошки и хемотераписки пристап за оперирани пациенти со малигни тумори во орофаринксот, лицето, средниот лицев масив и вратна регија.

Учество во припрема и оформување на протокол за радио и хемотерапија на пациенти со карцином на глава и врат, 5 пациенти

	интервенции	присуство на интервенцијата
1	Припрема и оформување на протокол за радио и хемотерапија на пациенти со карцином на глава и врат	5

- Евидентирани и парафирани од ментор во специјализантска книшка.

5. Ортодонција

Краниофацијална ембриологија, вродени деформитети на виличните коски, хеилогнатопалатозизи, дизгнатии. Краниофацијален раст и развој. Дијагностика, конзервативно лекување, типови на ортодонтски третман, техники, апарати, индикации.

При престој на ортодонција специјализантот се запознава со лицевите деформитети, прогнатски промени на вилиците, микрогениа илатерогениа и нивниот ортодонтски пристап комбиниран со или без хируршки третман.

6. Рентгенологија

Типови на радиолошки дијагностички методи, нивна примена во максилофацијалната хирургија, изведување и начин на толкување на различни проекции и снимања на лицевиот скелет. Современи методи, компјутеризирана томографија, магнетна резонанца, ангиографија, интервентна радиологија со пределот на главата и вратот.

За време на престојот на рентгенологија специјализантот се запознава со конвенционални рентген снимки, компјутеризирана томографија, магнетна резонанца за промени и трауматски повреди во орофарингсот, лицето, средниот лицев масив и вратна регија.

7. Трансфузиологија

Крв и крвни деривати, организирање крводарителство, начини на земање и обработка на крв и крвни деривати, основи на терапија со овие средства. Индикации за трансфузија, крвна слика, хируршка интервенција, хемостаза, имунобиолошки дефицит, реакции на инкомпатибилност, компликации.

При престој на трансфузиологија специјализантот се запознава со одредени хематолошки состојби кои покрај оперативниот третман изискуваат и претходна и постоперативна хематолошка припрема.

8. Орална хирургија

Основни орално хируршки техники, дијагностички модалитети со оралната хирургија при најчесто сретнуваните состојби. Рутински и сложени екстракции на заби, начини за изведување на интраорални локални анестезии, компликации од истите. Оперативна екстракција на заби, сериска екстракција, интраорални и екстраорални инцизии кај акутни одонтогени инфекции, апикална ресекција, оперативно лекување на импактирани и прекубројни заби, претпротетска хирургија, имплантологија, пародонтална хирургија.

	Интервенции	Асистенции	Операции
1.	Импактирани заби и цисти	10	5
2.	Апикотомии	8	3
3.	Мали промени на мукоза	5	1
4.	Егзостози и нивелации	5	1
5.	Импланти на модел или пациент	2	0

- Евидентирани и парафирани од ментор во специјализантска книшка.

9. Максилофацијална хирургија

Трауматологија: етиологија и класификација на повредите во максилофацијалната регија. ургентни состојби и интервенции (одржување на проодни дишни патишта, сопирање на крварење). Мекоткивни повреди, начин на обработка. Скршеници на косните од лицевот скелет: горна и долна вилица, зигоматична коска, носни коски - начини на репозиција и имобилизација, интермаксиларна фиксација. Комбинирани краниоцеребрални повреди, политрауматизам, компликации, тимски пристап во лекувањето. Лекување на избиени, луксирани и скршени заби, повреди на виличниот зглоб. Ишрана и нега на болен со лицево-вилична траума.

Инфекции: акутни и хронични, неспецифични и специфични инфекции во пределот на главата и вратот, одонтогено и неодонтогено потекло, клиничка слика, дијагностика, конзервативно и хируршко лекување. Патишта на ширење на инфекции, абсцеси, флагмони, фистули.

Параназални синуси: типови на инфекции на параназалните синуси, одонтогени и неодонтогени. Останати патолошки состојби на синусите, цисти, тумори. Дијагностика и методи на лекување. Ороантрални комуникации, начини на лекување. Синусоскопија.

Заболувања на темпоромандибуларен зглоб: анатомски специфики, физиологија, патолошки состојби. Повреди, луксација, сублуксација, фрактура. Хронични дегенеративни заболувања, остеоартроза, анкилоза, тумори на темпоромандибуларен зглоб, реконструкција на темпоромандибуларен зглоб.

Плунковни жлезди: анатомија, физиологија, патолошка анатомија на плунковни жлезди и изводни канали, акутни и хронични воспаленија, дегенеративни промени, сијалолитијаза - начини за лекување. Тумори на големите и малите плунковни жлезди, методи за дијагностика, предоперативно планирање, оперативен третман, компликации, секвели. Дијагностички методи.

Заболувања на кранијалните нерви: анатомски специфики, поим за анестезија, парестезија, дизестезија. Патологија на н. тригеминус, неуралгија-идиопатска и симптоматска, начини за дијагностика и лекување, останати болни синдроми на лицето. Патологија на н. фациалис, пареза, парализа, лекување.

Бенигни и малигни тумори: етиолошки фактори за настанување на туморите и останати класификации. Методи за рана дијагностика на кожата, ораланата шуплина, коскени ткива на главата и вратот. Регионални лимфни јазли, анатомија и начини за метастатско ширење. Принципи на лекување на бенигни и малигни тумори. Техники на различни краниофацијални ресекции, максила, мандибула, егзентерација на орбита. Реконструкции на дефекти по аблација на тумор, комбинирана радио и хемотерапија, имунотерапија, ресекциони протези.

Вродени и стекнати деформитети: вродени расцепи на усните, виличните коски, тврдото и мекото непце. Вродени аномалии во развојот на виличните коски, дизгнатии-протрузија, прогенија, апертогнатија, латерпогенија, хипо и хипертрофии на коскениот и меките ткива. Дијагностика, методи на конзервативно и хируршко лекување, конгенитални цисти и фистули на вратот. Сложени синдроми на главата и вратот, стекнати деформитети, начини за корекција.

Во склоп на турнусот предвидени се 2 месеци теоретска подготовка со запознавање на областите и опсегот на интервенции во максилофацијална хирургија. Кандидатот се запознава со инфекциите во лицевата и вратна регија со посебен осврт на антибиотскиот и хируршки третман. Следна област е максиларниот синус и неговата патологија. За трауматските повреди во лицево-виличната регија теоретски се припрема за ургентни состојби, нивно решавање, репозициони методи и имобилизација и оперативен остеосинтетски третман на фрактури. Од областа на бенигните и малигни тумори во максилофацијалната регија специјализантот се запознава со видовите, симптомите, дијагностика и дефинитивен третман. Исто така, кандидатот добива основни теоретски насоки за коскени и мекоткивни цисти, деформитети во лицево-виличната регија, патологија на плунковните жлезди, болести на темпоромандибуларниот зглоб, неуралгии, крвни дискразии и разни други патолошки состојби во максилофацијалната регија.

Интервенции		Асистенции	Операции
1.	Мекоткивни повреди	10	5
2.	Фрактури на лицеви коски шинирање	20	15
3.	Фрактури на лицеви коски операции	15	2
4.	Субмандибуларна жлезда	10	1
5.	Цисти на врат	10	1
6.	Репозиција на темпоромандибуларен зглоб	3	-
7.	Инцизија при воспалениа	10	10
8.	Операција на максиларен синус	15	2
9.	Тумори во лицево-вилична регија	20	5
10.	Супраохиодна и блок дисекција	10	1
11.	Прогени и протрузии	7	0
12.	Расцепи	10	0
13.	Цисти на вилицы	7	1
14.	Импактирани заби	5	3
15.	Ексцизии на кожни тумори со режени	12	2

- Евидентирани и парафирани од ментор во специјализантска книшка.